

Vladimír Novák

Narozen 30. dubna 1947 v Lounech.

Po studii na Střední odborné škole výtvarné v Praze (1963–1967)

vystudoval Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru prof. Arnošta Paderlíka (1967–1973). Od té doby vystavuje samostatně i na kolektivních výstavách v ČR i v zahraničí.

Autor je jedním z našich nejvýraznějších představitelů expresivní figurativní malby. V roce 1988 se stává zakládajícím členem umělecké skupiny 12/15: Pozdě ale přece (společně s Václavem Bláhou, Petrem Pavlíkem a Michaelem Rittsteinem), která byla v dalších letech rozšířena o další významné umělce.

Věnuje se malbě a kresbě.

Autor je zastoupen v mnoha soukromých i veřejných sbírkách v ČR (Národní galerie v Praze, ...) i zahraničí.

Žije a pracuje střídavě v Praze a italském Miláně.

Dosavadní mimořádně soustředěná malířská tvorba Vladimíra Nováka je svázána především s tématem postavení individuální lidské bytosti ve vichru vrcholícího novověku, která se mu jeví jako vratká a nezajištěná.

Již přelom 70. a 80. let, tak významný pro proměny podoby výtvarného umění nejen ve světě, ale i u nás, zastihl Vladimíra Nováka v situaci, kdy jeho tvorba nachází základy své nezaměnitelné výtvarné řeči. Na české výtvarné scéně se objevuje mimořádně osobitý, nepřehlédnutelný tvůrce, jehož tvorba podnes oslovuje svou neotřelostí, živostí a naléhavostí.

Zpočátku směřuje Novák k velké malířské askezi, zjednodušování malířských prostředků stavby obrazu. Více než o ovládnutí kompozice mu jde o odhalení vztahů člověka a prostoru, o odkrytí napětí individua a světa. Aby se povaha tohoto vztahu vyjevila co nejostřeji, redukuje Novák výtvarné prostředky na dramatickou, rozjištěnou kresbu a tóny šedé, hnědé a černé. Porušuje i ustálenou podobu obrazu, jehož součástí se staly do prostoru předřazené fragmenty figur, jejichž tvarosloví vede dialog s formami obrazů za nimi. Tradiční podoba závěsného obrazu je tu znovu od základů zkoumána. Je relativizována jeho dosavadní podoba a zároveň se ukazují jeho nečekané, stále se obnovující kapacity, schopnost nést stále významy a poselství.

Novákovu figuru již od té doby neurčují žádné individuální znaky a rysy, dokonce již není třeba aby byla úplná. Fragment těla, zástupný znak, neodvádí pozornost podružnostmi od jádra vzrušeného malířova sdělení. Ovšem Novákův znak lidského těla, lidské přítomnosti je dalek jakékoliv ustálené literárnosti. Je vždy uvolněně gestický, emotivní, svědčící o vydaném naslouchání lidské situaci.

Bytostná malířkost Vladimíra Nováka si brzo vynutila ústup přísné střídmosti a uvolňování gesta spolu s rozvinutím koloristických kvalit obrazu. Puristický prostor předchozích obrazů se zaplňuje zhmotňujícími se novotvory stále však připomínajícími cosi povědomého i fragmenty lidského těla. Figura, signál tělesnosti lidské bytosti, nebo jen její tušené přítomnosti ohledává prostor,

pátrá po jeho dimenzích, jež by jí osvětlily její vlastní postavení, limity a snad i pohytky. Znejisťují ji podivné předměty z rozhraní snu a bdění, z nejasných vzpomínek, které svým pohybem, rotací sugerují unikající čas a matou možnosti orientace. Novákův člověk tak čelí výzvě času a prostoru, výzvě světa, ale nikdy se nestává jeho nepochybným pánem.

Postupně se Novákovy obrazy naplňují expanzivními barvami a tvary. Pohybující se, rotující, nebo jen záhadně trčící předměty, vrženy do času a prostoru zabraňují člověku poznávat svou pravou podobu, brání mu ujistit se o svém vlastním lidském určení. Přes jistou mučivost této malby však tu prostupuje i naděje a odhodlání k pátrání po vlastním místě, kde se lze setkat se sebou samým.

Neznehynběn dosavadními malířskými zisky, rozvíjí Vladimír Novák svoje ne-metodické způsoby nakládání s tradičním médiem – obrazem a malbou. Již zcela uvolněně může vstoupit do nutkavého světa introspekce, aby s jistotou, stále však silně zaujatou distancí pozoroval prostor světa v jehož středu se nachází ať je kdekoliv. Odtud naslouchá šumění příběhů a chvění osudů, v nichž náhle zahlédne ne vždy jednoznačně srozumitelná znamení skutečnosti. Jednou jsou místa, která se v jeho malbě vynořují zamížená, nejasná, hutně neprostopupná, plná nepohody a vichru v němž se vynořují znamení. Jindy zase to jsou místa jasu a záře, místa více dimenzí než jsme s to pozemsky pochopit. Jako bychom se přibližovali k hledanému místu naprosté jistoty.

České umění posledních desetiletí nevydalo mnoho malířů, kteří by ne suverénně, ale přirozeně samozřejmě zacházeli s mocí barev. Vladimír Novák patří nepochybně k těm nemnoha, kterým je malba, obraz základním způsobem ryze vizuálního rozmlouvání o světě a o člověku. Je také tím, jehož tvorba zcela nově legitimizuje prastaré medium, jakým obraz je v překotně se proměňujícím světě.

PhDr. Ivan Neumann
Praha, srpen 2011

OSTRAVA!!!

OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 3. 10. do 7. 11. 2012

Tento projekt je realizován za finanční podpory statutárního města Ostravy a Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz

Otáčející se muž, 2011, olej, akryl, plátno, 180 x 130 cm